

NÁVRH HABILITAČNEJ KOMISIE

V zmysle § 76 ods. 1, 3, 4 a 6 zákona č. 131/2002 Z .z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle § 1 ods. 15 vyhlášky č. 246/2019 Z. z o postupe získavania vedecko-pedagogických alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor a v zmysle čl. 6 ods. 2 a čl. 18 ods. 2 Zásad habilitačného konania a inauguračného konania na Prešovskej univerzite v Prešove.

Uchádzačka: **PhDr. Andrea Klimková, PhD.**

Odbor habilitačného konania a inauguračného konania: **etika**

1. Zoznam členov habilitačnej komisie a oponentov

Predseda:

prof. PhDr. Vasil Gluchman, CSc., pôsobí v odbore etika

Pracovisko: PU Prešov, Filozofická fakulta

Členovia:

prof. PhDr. Eugen Andreanský, PhD., pôsobí v odbore dejiny filozofie

Pracovisko: UPJŠ Košice, Filozofická fakulta,

Dr hab. Grzegorz Grzybek, prof. UR, pôsobí v odbore etika

Pracovisko: Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów, Wydział Pedagogiczny

Oponenti:

prof. PhDr. Viera Bilasová, CSc., pôsobí v odbore etika, bioetika

Pracovisko: PU Prešov, Filozofická fakulta

prof. MUDr. Jozef Glasa, PhD., pôsobí v odbore bioetika

Pracovisko: SZU Bratislava, Ústav zdravotníckej etiky

doc. PhDr. Eva Smolková, CSc., významná odborníčka, pôsobí v odbore bioetika

Pracovisko: SAV Bratislava, Filozofický ústav SAV

2. Odborné posúdenie úrovne prednesenej habilitačnej prednášky

Habilitačná prednáška PhDr. Andrey Klimkovej, PhD. *Kontextualizmus a jeho význam v súčasnej etike* sa uskutočnila pred členmi Vedeckej rady Filozofickej fakulty PU v Prešove a habilitačnej komisie dňa 22.9.2022.

Habilitantka sa vo svojej prednáške venovala téme etického kontextualizmu, pričom vychádzala z predpokladu, že morálne presvedčenia majú aposteriórnu povahu, závisia od kontextu sociálneho prostredia, v ktorom morálne presvedčenia vznikajú alebo od zásad a noriem spoločenskej skupiny, ku ktorej morálny aktér patrí. Kontextualizmus ako metateoretický prístup získava podľa jej názoru svojich priaznivcov aj v etike a získava nový význam kvôli rastúcemu záujmu o myšlienku, že etické nemožno zachytiť vyčerpávajúcim spôsobom iba teoreticky, pretože vo svojej podstate je otvorené a prepojené s mnohými aspektmi ľudského života. V habilitačnej prednáške sledovala dva problémy súvisiace s otázkami kontextualizmu a jeho významom v etike, teda skúmala úlohu a význam etického kontextualizmu ako metaetickej pozície v súčasnej etike a vo vzťahu k štrukturálnemu kontextualizmu Marca Timmonsa; ďalej venovala pozornosť úlohe a významu kontextualistickej etiky v aplikovanej etike.

Habilitantka vo svojej prednáške obhajovala názor, že metaetické východiská a teoretické predpoklady kontextualistickej etiky si zaslúžia pozornosť, prezentovala význam kontextualizmu v etike, na druhej

strane, identifikovala jeho slabé a neuralgické miesta. Metodické postupy etického kontextualizmu sú predmetom morálnej epistemológie, ale v súčasnosti sú podľa nej využívané aj v aplikovanej etike, ktorá „potrebuje empirický výskum na zmapovanie skutočných presvedčení a skutočných praktík uvažovania skupiny, alebo komunity“ (Muschenga). Odhliadnuc od spomínaných verzií kontextualizmu, niet pochyb, že spoločnou črtou jeho rôznych verzií je akceptácia skutočných morálnych presvedčení a zvyklostí morálneho usudzovania konkrétnych morálnych aktérov.

Prednesenou prednáškou PhDr. Andrea Klimková, PhD. preukázala požadované odborné a pedagogické schopnosti zodpovedajúce úrovni vysokoškolského učiteľa vo vedecko-pedagogickej hodnosti *docent*. Habilitačná prednáška potvrdila spôsobilosť PhDr. Andrey Klimkovej, PhD. na jej vymenovanie za docenta v obore *etika*.

3. Zhodnotenie obhajoby habilitačnej práce

Habilitantka oboznámila prítomných s obsahom a hlavnými výsledkami svojej habilitačnej práce s názvom *Etika starostlivosti v súčasnom zdravotníctve*. Pri obhajobe habilitačnej práce uchádzačka preukázala odborné zvládnutie problematiky odboru habilitačného konania, ktorá je predmetom habilitačnej práce. Svoju prácu prezentoval za pomoci troch celkov. Začala ju prezentáciou etiky starostlivosti ako normatívnej etiky a v rámci toho venovala pozornosť aj teoretickým východiskám aplikovanej etiky. V druhej časti sa zaoberala starostlivosťou ako morálnou praxou a v tomto kontexte formulovala poznatky týkajúce sa etiky starostlivosti vo vzťahu k zdravotníctvu. V nadväznosti na to skúmala miesto etiky starostlivosti vo vzťahu k systému zdravotníctva.

Vo vedeckej rozprave habilitantka primerane reagovala na vznesené otázky a podnety z diskusie. Oponenti vyjadrili spokojnosť s jej odpoveďami.

Záverov opONENTSKÝCH POSUDKOV

Všetci opONENTI v závere svojich posudkov odporúčali prácu prijať na obhajobu a po jej úspešnom obhájení odporúčali udeliť uchádzačke titul *docent*.

prof. PhDr. Viera Bilasová, CSc.

Oponentka vo svojom posudku konštatovala, že problematika starostlivosti v súčasnom zdravotníctve z hľadiska etickej reflexie je výsostne aktuálnou témou, zvlášť pre podmienky slovenského zdravotníctva. Predložená habilitačná práca je podľa oponentky výsledkom výskumu problematiky, ktorá má závažné spoločenské konzekvencie. Etická reflexia morálnych problémov v zdravotníckej praxi patrí k tým spoločenskovedným problémom, ktoré prispievajú k integrite spoločnosti a sú výrazom jej etosu. V práci sa podľa nej možno stretnúť s produktívnou analýzou etickej koncepcie starostlivosti, ktorú možno považovať za jedno z relevantných východísk aj pre prax slovenského zdravotníctva. Habilitantka preukázala teoretické znalosti a uplatnila vhodné metódy výskumnej práce; súčasťou spracovania témy je potenciál jej aplikovania do reálnej zdravotníckej (sociálnej) praxe. Predložená habilitačná práca súčasne potvrdzuje podľa oponentky dôležitosť a význam spoločenskovedných skúmaní aj z pohľadu potrieb súčasnej praxe a ich spoločenského úžitku či efektivity.

prof. MUDr. Jozef Glasa, PhD.

Podľa názoru oponenta originálnym a osobitne prínosným vyústením práce autorky je analýza, z pohľadu etiky starostlivosti, existujúcich sociálnych štruktúr v systéme zdravotníctva a poskytovania zdravotnej starostlivosti, nakoľko tieto štruktúry umožňujú a zásadne ovplyvňujú poskytovanú starostlivosť, jej charakter a kvalitu, ako aj príslušné „starostlivé vzťahy“. Autorka podľa neho stavia svoju argumentáciu na výsledkoch práce kľúčových relevantných autorov v problematike etiky starostlivosti a jej praktických aplikácií, ktoré spolu so súvisiacou diskusiou v citovanej odbornej

literatúre, kriticky a originálne reflektuje. Toto úsilie autorke umožnilo dospieť k originálnym postojom a záverom, ktoré podľa jeho názoru znamenajú významný a vítaný prínos pre túto oblasť etického diskurzu, osobitne v našich podmienkach, tvrdí prof. Glasa.

doc. PhDr. Eva Smolková, CSc.

Rovnako aj doc. Smolková jednoznačne oceňuje aktuálnosť zvolenej témy i spôsoby jej spracovania. Navrhuje venovať pozornosť diskusii o pojme starostlivosti a v nadväznosti na to namieta voči tvrdeniu obsiahnutému v habilitačnej práci, ktoré podľa jej názoru vedie k tomu, aby bol pacient vnímaný ako produkt (s. 89) a tu už nezáleží na tom, či ako produkt interakcie aktérov zdravotnej starostlivosti alebo nie. Ani otázka štandardizácie sa netýka pacienta (s. 87). Zdôrazňuje, že žiadny človek ani pacient nemôže byť štandardizovaný. Štandardizácia sa týka výkonov v zdravotníctve. Štandardné sú život zachraňujúce výkony, nadštandardné sú tie, ktoré ovplyvňujú kvalitu života pacienta. K rozlíšeniu toho, čo je v zdravotníctve štandardné a čo nie je, však v Slovenskej republike nedošlo, Ústava obsahuje univerzálne koncipované právo na zdravotnú starostlivosť. V zásade sme teda ako štátny útvar prijali starostlivosť – v kontexte zdravotnej starostlivosti – ako politickú hodnotu (s. 105), konštatuje doc. Smolková vo svojom posudku.

4. Zhodnotenie úrovne pedagogickej, vedeckej a publikačnej činnosti, občianskych a morálnych vlastností uchádzačky

Pedagogická činnosť uchádzačky

PhDr. Andrea Klimková, PhD. pôsobí ako odborná asistentka, od 1. 1. 2022 je na funkčnom mieste docenta na Katedre filozofie FF UMB v Banskej Bystrici. V rokoch 2007-2017 pôsobila na Katedre aplikovanej etiky FF UPJŠ v Košiciach, od roku 2017 je na FF UMB, najprv na Katedre etiky a aplikovanej etiky, po jej zrušení je zaradená na súčasnom pracovisku. V rámci daného pracoviska zabezpečuje v študijnom odbore filozofia výučbu mnohých predmetov z oblasti etiky, ako napríklad sociálna etika, bioetika, environmentálna etika, základy všeobecnej etiky, akademická etika, organizačná etika, úvod do etiky atď. Ku dňu predkladania žiadosti o začatie habilitačného konania viedla 35 obhájených bakalárskych prác a 15 diplomových prác. V akademickom roku 2021/2022 viedla 6 záverečných prác.

Vedecká a publikačná činnosť uchádzačky

Vedecko-výskumné zameranie PhDr. Andrey Klimkovej, PhD. je v súlade s jej pedagogickou činnosťou a zameriava sa hlavne na otázky aplikovanej etiky v jej širokom rozsahu od bioetiky, cez environmentálnu etiku, akademickú etiku až k organizačnej a sociálnej etike.

Z predloženého zoznamu vedecko-výskumnej a publikačnej činnosti vyplýva, že PhDr. Andrea Klimková, PhD. spĺňa požadované scientometrické kritériá na habilitačné konanie podľa schválených zásad VR PU i VR FF PU v Prešove. Všetky sú podrobne uvedené v zozname publikačnej činnosti. Eviduje dostatočný počet citácií (40 citácií a ohlasov, z toho 21 v zahraničí a 11 citácií a ohlasov je evidovaných vo WoS, resp. v Scopuse), bola riešiteľkou 4 ukončených projektov. V čase podania žiadosti participovala na 1 projekte. Podľa materiálov predložených habilitačnej komisii najvýznamnejším výsledkom jej doterajšej vedeckovýskumnej činnosti je jej monografia *Pluralita hodnôt udržateľného rozvoja (v etike, politike, teórii a praxi)* vydaná v roku 2018. Okrem toho je autorkou množstva vedeckých prác publikovaných doma i v zahraničí. V prehľade svojej publikačnej činnosti predloženom Vedeckej rade FF PU v Prešove k začatiu habilitačného konania uvádza spolu 50 vedeckých prác, z toho 28 v zahraničí a z nich je 7 prác publikovaných v časopisoch zaradených do databázy Web of Science alebo Scopus.

Uvedený prehľad dokumentuje, že uchádzačka PhDr. Andrea Klimková, PhD. spĺňa kritériá na udelenie titulu docent a je uznávanou vedeckou a pedagogickou osobnosťou.

5. Návrh udeliť uchádzačke titul docent

Habilitačná komisia postupovala v súlade s § 76 ods. 1, 3, 4 a 6 zákona a č. 131/2002 Z .z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a na základe, predložených dokladov, oponentských posudkov, odborného posúdenia úrovne prednesenej habilitačnej prednášky, výsledku obhajoby habilitačnej práce celkovo zhodnotila pedagogickú, vedeckú (umeleckú) a publikačnú činnosť uchádzačky.

Na základe uvedeného a v súlade s § 1 ods. 15 vyhlášky č. 246/2019 Z. z o postupe získavania vedecko-pedagogických alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor a v zmysle Zásad habilitačného konania a inauguračného konania na Prešovskej univerzite v Prešove habilitačná komisia predkladá predsedníčke Vedeckej rady Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove tento návrh s odporúčaním **udeliť** uchádzačke **PhDr. Andrei Klimkovej, PhD.** titul **docent** v odbore habilitačného konania a inauguračného konania **etika**.

V Prešove, dňa 22. 09. 2022

Predseda habilitačnej komisie:

prof. PhDr. Vasil Gluchman, CSc.

Podpis:

prezenčne

Členovia habilitačnej komisie:

prof. PhDr. Eugen Andreanský, PhD.

prezenčne

Dr hab. Grzegorz Grzybek, prof. UR

prezenčne

Oponenti/ky habilitačnej práce:

prof. PhDr. Viera Bilasová, CSc.

prezenčne

prof. MUDr. Jozef Glasa, PhD.

online

doc. PhDr. Eva Smolková, CSc.

online